

LIN RINA

Kroniky

PRACHU

COO
BOO

Kroniky prachu

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.cooboo.sk
www.albatrosmedia.sk

COO
BOO

Lin Rina

Kroniky prachu – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2021

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS **MEDIA**

LIN RINA

Kroniky

PRACHU

COO
BOO

Lin Rina: *Animant Crumb's Staubchronik*
Published by agreement with Ferly.
Copyright © 2017 by Drachenmond Verlag
Cover design © Marie Graßhoff 2017
Translation © Petra Kýšková 2021

Slovak edition © Albatros Media Slovakia, s. r. o., 2021
Všetky práva sú vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie kopírovať
a rozmnožovať za účelom rozširovania v akejkoľvek forme alebo akýmkoľvek
spôsobom bez písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN v tlačenej verzii 978-80-566-2178-3
ISBN e-knihy 978-80-566-2256-8 (1. zverejnenie, 2021) (epub)
ISBN e-knihy 978-80-566-2257-5 (1. zverejnenie, 2021) (mobi)
ISBN e-knihy 978-80-566-2258-2 (1. zverejnenie, 2021) (ePDF)

Pre Doru

Pretože v твоjich žilách prúdia slová a sny...

Prológ

O pierala som sa o mramorový stĺp a s úsmevom na perách som v duchu preklínala matku. Zúfalo som túžila po tom, aby aspoň jediné slovo z úst muža oproti mne dávalo aký-taký zmysel.

„... no a nato ľadový medveď povedal: *Ja som barón Prášil!* A potom tučniakovi odhryzol hlavu,“ dokončil svoj vtip. Bohužiaľ, nemala som v sebe toľko punču, aby som dokázala aspoň predstierať, že sa na jeho humore zabávam.

V tvári bol vlastne pekný, ale celkovo jeho vzhľad vyznieval komicky. Nech je v móde čokoľvek, vestu orgovánovej farby by muži jednoducho nemali nosiť. Vyzerá to príšerne.

„Vy sa vôbec nesmejete,“ odrazu postrehol svojím brilantným umom. Toľká tuposť vo mne vyvolávala potrebu vzdychnúť si, ale nemohla som to urobiť – na to sa mi nedostávalo dosť vzduchu. Môj korzet bol totiž taký tesný, že som ledva dýchala, a prisahala by som, že pre nedostatočne fungujúci krvný obeh som si pomaly prestávala cítiť nohy.

Takto ma zošnuovala Mary-Ann, aby som sa vošla do obludných bledomodrých večerných šiat, ktoré mi matka dala špeciálne doviezť z Londýna. Vraj aby pohľad na mňa potešil mladých vidieckych šľachticov. Tvrdila, že tesné šnuovanie je v Londýne módnym hitom a všetky mladé dievčatá sa podľa toho zariadili. Pre mňa však bolo neznesiteľné, dokonca som mala pocit, že keby som sa musela vzdať svojho miesta pri otvorenom okne, z nedostatku kyslíka sa zadusím.

Podľa môjho názoru je holý nezmysel, aby sa telo prispôbovalo oblečeniu, a nie oblečenie telu. Lenže čo ja o tom môžem vedieť! Som predsa iba lenivá, záhaľčivá darebnica, ktorá musí mladých mužov ohurovať svetlomodrým taftom, aby odpútala pozornosť od svojej nepodarenej povahy.

Mladý muž na mňa vytrvalo hľadel a v očiach mal očakávanie.

„Tá historika je scestná,“ spustila som a bola som na najlepšej ceste urobiť niečo, od čoho ma matka odjakživa vytrvalo odrádzala: chcela som ho poučovať. Lenže ktorý mladý muž by ocenil, že ho tromfne žena, ktorú sa práve snaží presvedčiť, že je tou najlepšou partiou v sále? „Nielenže zvieratá nevedia hovoriť – čo sa však v tomto prípade dá ospravedlniť tým, že by malo ísť o vtíp –, aj tak neverím, že by ľadový medveď dokázal niečo také.“ Chcela som svoju myšlienku ďalej rozviesť, ale skočil mi do reči.

„Podľa mňa je ľadový medveď dosť silný na to, aby odhryzol tučniakovi hlavu. Je to predsa šelma,“ namietol viditeľne dotknutý – tuším sa volal Hilton alebo Milton – a dal si ruky v bok, aby zakryl svoju neistotu.

„To áno,“ súhlasila som. „Ja však neverím, že by bol schopný puťovať zo severného pólu na južný iba preto, aby sa hádal s tučniakom o guľaté vajce.“

Milton či Hilton sa na mňa tupo pozrel, ale na naše obojstranné šťastie ho práve vtedy pozdravil nejaký známy. Zbežne nás predstavil, hneď nato sa úctivo ospravedlnil a odišiel.

Truľo jeden.

Osamela som a v duchu mi znel vyčítavý hlas mojej matky, že takto akurát zostanem na ocot, vystavená samote a z nej plynúcim depresiám. Pritom ja rozhodne nie som sama. Núti ma tráviť nekonečné nudné hodiny na spoločenských večierkoch a plesoch, kde musím viesť bezduché rozhovory. Väčšinou s ľuďmi, ktorí si o sebe myslia, že sú ktovieako vzdelaní, pretože kedysi v minulosti zavádili pohľadom o nejakú knihu, ale potešenie im prinášajú výhradne trapasy iných.

Namiesto toho by som mohla sedieť doma vo svojom starom kresle a venovať sa myšlienkam brilantných mysliteľov. Mužov svojho života mám predsa pri sebe, užívam si každý okamih, ktorý strávim v ich spoločnosti. Spolu s nimi som pracovala na kriminálnych prípadoch, ktoré sme riešili pomocou techniky na porovnávanie odtlačkov prstov, lebo tie sú u každého človeka jedinečné ako snehové vločky. Dobýjala som mestá, schovaná v útrobach dreveného koňa, ktorého som si postavila. Sledovala som literárne diskurzy a výklady historických príbehov, študovala som človeka, jeho myseľ a dušu. Podnikla som cestu okolo sveta za osemdesiat dní, naučila som sa stavať lietadlá, skomponovala som hudobné diela, vyvolala vojnu.

Lenže v očiach mojej matky sú to všetko samé hlúposti. Vyšívanie, to je podľa nej činnosť vhodná pre mladú ženu v mojom postavení.

V duchu som si vzdychla.

Kto toto, preboha, vymyslel?

Prvá kapitola alebo Ako prišiel strýko na návštevu

„Nevieš si predstaviť, Charles, ako ho strápnila! Jednoducho si pustí ústa na špacír, dookola mudruje a nemá v sebe kúska hanby,“ bedákala matka pred otcom, načo som len prevrátila oči. Zakaždým všetko hrozne dramatizuje. „Vždy keď ju osloví nejaký mladý muž, celé to pokazí. Prečo nemôže byť ticho ako ostatné dievčatá?“ hromžila ďalej.

Hneď som si živo predstavila, ako pochoduje po miestnosti hore-dolu, jednu ruku má položenú na prsiach a druhou sa ovieva, akoby sa jej nedostávalo vzduchu.

„Taká Julia Goodmanová, to je tiché dievča – a už v sedemnástich sa zasnúbila. Alebo najstaršia zo sestier Bordleyových. Tá presne vedela, kedy treba mlčať, a v osemnástich bola dokonca vydatá!“

Môj otec sa zrejme ako zvyčajne opieral o kozubovú rímsu alebo napoly sedel na rohu svojho písacieho stola a možno sa rovnako ako ja čudoval, prečo matka ustavične hovorí o tichých dievčatách, a sama pritom nikdy nestíchna.

„Iba tvoja nepodarená dcérenka celé dni vysedáva v podkrovi v tom svojom starom kresle a hltá knihy namiesto toho, aby sa radšej naučila slušne správať!“

Živo som si predstavila, ako sa medzi obočím môjho otca prehlbuje prísna vráska.

„Naša Ani vie, ako sa slušne správať, drahá!“ bránil ma otec.

Usmiala som sa. Pomaly som si prestávala cítiť pravú nohu, tak som sa pokúsila sadnúť si nejako inak a neodtrhnúť pritom ucho od vetracej mriežky komína, ktorý viedol z kuchyne cez otcovu pracovňu až hore do podkrovia.

„Tak prečo to nerobíš?!“ zvolala matka, načo som si len ticho vzdychla, pretože som vedela, čo bude nasledovať. „Má už devätnásť, Charles! Devätnásť! Pomaly začínam mať pocit, že vôbec nemá v úmysle viesť normálny život. Stále len knihy, knihy a knihy. O pár rokov z nej bude stará panna, ktorú už nikto nebude chcieť, pretože svoju mladosť premrhá na starej špinavej povale!“ rozvlykala sa matka a otec zahundral zopár chlácholivých slov.

Zdvihla som hlavu a natiahla krk, až mi zapraskalo v zátylku. Matka si jednoducho robí zbytočné starosti pre veci, ktoré sú podľa mňa fakt nepodstatné. Je presvedčená, že vydať sa a starať sa o vlastnú domácnosť je pre mladú ženu to najväčšie šťastie. Lenže ja mám na to úplne iný názor. Čo by sa stalo, keby som sa povedzme nikdy nevydala? Možno nebudem bohatá, nebudem mať vlastný koč a nebudem si môcť každého pol roka zaobstarať novú garderóbu, ale verejná knižnica je zdarma a tam budem určite šťastnejšia než s nejakým prihlúplym manželom v extra nóbl dome.

Oprášila som si prach zo sukne, upravila blúzku a odhrnula z čela prameň vlasov, ktorý sa mi uvoľnil z účesu. Takmer túžobne som sa zadívala na svoje staré kreslo, ktorého tmavozelený zamat bol na opierkach trochu ošúchaný. Mama kreslo pred rokmi vyradila, pretože sa jej zdalo príliš ošumelé. Lenže mňa s ním spájalo množstvo krásnych

spomienok a patrilo k môjmu životu rovnako ako knihy. Najradšej by som sa opäť schúlila na jeho opotrebovaných epedách, otvorila knihu, ktorú som predtým začala čítať, a jednoducho zabudla, že existuje nejaký svet spoločenských večierok a svadbami posadnutých matiek.

Lenže o chvíľu zazvoní Mary-Ann na obed a to znamená, že aj tak budem musieť zísť dolu.

Hlasno som si vzdychla, pridržala pod pazuchou útlý román a s vykasanými sukňami som zišla po strmom schodisku na prvé poschodie.

Náš dom bol väčší, než sme potrebovali. Aspoň mne to tak pripadalo. Mám rada malé miestnosti a steny, ktoré mi dávajú pocit bezpečia. Zato moja matka chce mať všetko priestranné a neznáša, keď nejaký kus nábytku stojí na nesprávnom mieste, a miestnosť tak opticky zmenšuje.

Nečujne som sa zakrádala okolo otcovej pracovne, aby som rodičov nevyrušila a nezačuli ma, lenže presne v tej chvíli sa otvorili dvere.

„Ani!“ oslovil ma prekvapený otec a mama sa rýchlo pretiahla okolo neho za mnou na chodbu. Zavesila sa do mňa a načisto ma zmiatla zmenou nálady, pretože na perách jej pohrával sprisahanecký úsmev. Veď predsa pred chvíľkou vzlykala a hnevala sa na mňa!

„Hádaj, kto tu bol dnes ráno. Tváril sa, že potrebuje nechať niečo tvojmu otcovi, ale som si istá, že prišiel kvôli tebe,“ zašvelila a hneď mi bolo jasné, koho má na mysli. Georga Michelsa. Svoj nový objav, s ktorým sa ma márne pokúša dať dokopy.

„Kto by to len mohol byť? Hádam nie pán Michels!“ zvolala som s prehnaným nadšením a matkin úsmev bol razom preč. Ak sa za tie roky pri mne, čoby svojej dcére, niečo naučila, tak to bolo prehliadať iróniu.

„Animant! Ver tomu alebo nie, pravda je taká, že tento muž by mohol byť *tvoj* a ty by si mohla prežiť spokojný život v blahobyte,“ vyhlásila a nesúhlasne zvrážila obočie.

Mala som čo robiť, aby som nevybuchla do smiechu, radšej som si hryzla do spodnej pery. Pán Michels bol síce milý chlapík, ale duchaplnosti mal asi toľko ako krajec chleba, navyše bol neuveriteľne nemotorný, takže bol schopný potknúť sa o vlastné nohy.

„Špára sa v nose, keď si myslíš, že sa naňho nikto nedíva,“ namietla som, keď sme schádzali po schodoch na prízemie. To som si nevymyslela.

„Animant!“ rozhorčila sa matka a otec sa za nami zachechtal. No hneď sa zháčil, keď aj po ňom strelila prísny pohľadom. „Je to fešák a zarába tritisíc libier ročne. Nebuďte takí nevraživí,“ pokarhala nás a pustila sa ma.

Zvyšok schodov zišla sama a zmizla v salóne. Svoj našťvaný odchod podčiarkla prehnaným šuchotom čipky na spodničke, čím dala najavo, akí sme v jej očiach nerozumní.

Pokrčila som plecami a otec sa pobavene usmial. Nezastával názor, že by mladá dáma mala zostať na ocot, občas ho však pobavili márne pokusy mojej matky, ktorá sa zo všetkých síl snažila prebudiť vo mne náklonnosť k mužom. Bol presvedčený, že to jedného dňa postretne aj mňa, tak ako všetky ostatné dievčatá v mojom veku, a že moje srdce zahorí láskou k niektorému z tých mladých mužov, ktorí vyhľadávajú moju spoločnosť.

Vraj mi zatiaľ chýba motivácia, povedal kedysi matke, načo som ja hore pri komíne len pokrútila hlavou. Nedokázala som si predstaviť, čo by to malo byť za motiváciu. Peniaze to nebudú. Samozrejme, nikdy som nezažila skutočnú chudobu, ale aj bez manžela si so svojím dedičstvom vystačím do vysokého veku. Za predpokladu, že ma predtým neskolí nejaký zápal pľúc.

Nebude to ani sociálny status. Verejné podujatia, spoločenské večierky ani plesy ma nezaujímajú a urodzené maniere nižšej šľachty už vôbec nie. Nemám záujem o tituly ani o mocenské súperenie spoločenskej smotánky a mám dojem, že do týchto kruhov vôbec nezapadám.

Jediné, čo zostáva a čo je pre mňa, priznávam, trochu záhadou, je láska. Čítala som o nej, hltala kvetnato opísané zážitky a príbehy tlčúcich srdc v básňach a poviedkach, no aj tak som jej nerozume-la. Ako môže nejaký človek nájsť iného človeka, ktorý je jeho spriaz-nenou dušou? Na tejto planéte predsa žijú milióny ľudí. Aká veľká je pravdepodobnosť, že niekto stretne práve tú osobu, ktorá je mu súdená?

Matka tvrdí, že žena môže byť šťastná s ktorýmkoľvek mužom, pokiaľ to naozaj chce. Ja zrejme až tak veľmi šťastná byť nechcem. U žiadneho z matkiných adeptov som si totiž zatiaľ nedokázala predstaviť, že by som bola schopná predstierať dlhšie než hodinu, že vo mne vzbudzuje záujem. Je chyba naozaj vo mne alebo za to môžu muži, s ktorými som sa dosiaľ stretla?

V salóne som si mlčky sadla k matke a dospela som k záveru, že ta-kéto úvahy sú nezmyselné a k ničomu nevedú. Otvorila som útlý román, ktorý som si iba za tri pence zaobstarala v kníhkupectve na Gardner Street. Za tú cenu bol pomerne obsažný a rozprával prí-beh Jacksona Througa na jeho ceste do Indie a späť. Bola som prá-ve v časti, kde sa mu podarilo nazbierať dostatok peňazí na plavbu a nalodiť sa na malú obchodnú loď, ktorej kapitán mi pripadal značne podozrivý.

„Animant,“ ozvala sa matka a vytrhla ma z deja do reality. „Ja to jednoducho nechápem. Čo vlastne chceš?“ spýtala sa a ja som skepticky zdvihla obočie.

„Chcem si v pokoji čítať, mama,“ odvetila som, hoci mi bolo jas-né, že to nie je odpoveď na jej otázku. Tá sa vzťahovala na moju budúcnosť, na typ muža, ktorý by sa mi pozdával, a na aktivity, ktoré som si pre seba vysnívala. Lenže mne sa vôbec nechcelo dis-kutovať s ňou o tom a jej vyzvedaniu sa väčšinou vyhybam práve tak, že ju naschvál zle pochopím.

Znovu si hlasno vzdychla a ja som videla, ako sa jej čelo pomaly sfarbuje dočervena v snahe potlačiť zlosť a zúfalstvo, ktorého som bola príčinou.

„A čo zajtra alebo pozajtra?“ snažila sa ma vyprovokovať. „Čo na budúci rok alebo o dva roky?“ Zatiaľ znel jej hlas celkom pokojne, no napriek tomu trochu priškrtene. Bolo mi jej ľúto. Tak veľmi sa snaží, pritom ma nikdy nedokáže pochopiť...

„Nerob si starosti, mama,“ povedala som vlúdne a pohľad som uprela opäť na knihu, ktorej hladkú a studenú papierovú väzbu som cítila pod prstami. „O knižky nemám núdzu,“ doložila som chláčohoľivo a čakala na povzdych, ktorý bude nepochybne nasledovať. Bol hlasnejší, než som očakávala, a neprehlušila ho dokonca ani Mary-Ann, ktorá zazvonila na obed.

Spočiatku pri jedle vládlo ticho. Otec predniesol modlitbu a potom si tanier vrchovato naložil zemiakmi a tekvicou. Mama sa tvárila urazene a jedla demonštratívne málo, aby zdôraznila, ako vinou môjho správania nesmierne trpia jej nervy. Ja som si ďalej ukradomky čítala o situácii v kajute, v ktorej mal Jackson Throug stráviť nasledujúce týždne.

„To musíš čítať aj pri jedle?!“ napomenula ma a ja som knihu okamžite zavrela.

„Prepáč, mami. Dala som sa strhnúť zvedavosťou, ako sa bude príbeh ďalej vyvíjať,“ vyhlásila som a pretiahla si chrbát. Nadnes som ju vydráždila až-až. V jej očiach bola zaiste namieste aspoň aká-taká pokora.

Čosi zašomrala, potom odsunula tanier, akoby sa na jedlo nemohla ani pozrieť. Nečujne som vzdychla a vložila si do úst kúsok jahňaciny. Bol to taký ten okamih, keď sa svet scvrkne na tikot hodín a každý v miestnosti premýšľa, čo by povedal, aby ukončil to tiesnivé ticho.

Vtom nás vyslobodil zvonček pri vchodových dverách.

„Kto by to mohol byť?“ zvolala mama, tvár sa jej rozjasnila a naklonila hlavu, aby cez privreté dvere dovidela do chodby. „Niekoho čakáš?“ obrátila sa k otcovi a prestala naťahovať krk, pretože zo svojho miesta aj tak nedovidela až k dverám.

„O nikom neviem,“ odvetil otec, keď prehltol a utrel si obrúskom masť z fúzov.

Matke zasvietili oči, akoby niekto zapálil sviečku, a pohľad stočila ku mne. „A ty?“ vyzvedala tónom plným očakávania, takže som vyvrátila oči dohora.

„Bože, mama!“ odbila som ju. „Možno je to poštár alebo pán Smith so správou, že si Dolly opäť polámala nohu,“ začala som prízemnými hypotézami hasiť svetlo v jej očiach, takže sa znova zatvárala urazene.

„To by ešte chýbalo! Naplánovala som si výlet k jazerám a Dolly potrebujem dať zapriať dopredu do drožky. Jej srst sa totiž náramne hodí k mojím popoludňajším šatám,“ chytla sa toho, hoci z mojej strany to boli iba bláznivé špekulácie. Z chodby bolo počuť, ako Mary-Ann zvyšuje hlas.

„Váš kabát, sir! Prosím vás, pane...“ pokúšala sa niekomu dohovoriť, ale zjavne zbytočne. Vzápätí totiž ten niekto prudko rozrazil dvere a do jedálne vpadol vysoký fúzatý muž s cylindrom na hlave, v mokrom kabáte, s kockovaným modrým flanelovým šálom vejúcim v prievane. Doširoka roztvoril náruč.

„Prekvapenie!“ zvolal príjemným hlasom a ja som ozlomkrky vyskočila, div som neprevrhla stoličku.

„Strýko Alfred!“ zapišťala som spôsobom, ktorý sa k dáme vôbec nehodí, a chcela som sa mu vrhnúť do náručia ako malé dieťa. Vtom sa za ním cez dvere pretlačila Mary-Ann a postavila sa mi do cesty tak nešťastne, že moja spontánnosť dostala na frak. Uvedomila som si, že už nie som dieťa a matka by mi vykrútila krk, keby mi po dažďovej vode zostali na blúzke škvrnky.

„Alfred!“ zvolal aj otec. „Aké príjemné prekvapenie! Čo ťa k nám priviedlo?“

Strýko Alfred si stiahol šál z krku a podal ho čakajúcej Mary-Ann.

„Aaale, len nejaké vybavovačky, nič podstatné,“ vysvetlil a rozopínal si gombíky na ťažkom kabáte, podľa ktorého som usúdila, že v Londýne je väčšia zima než tu u nás na vidieku. Samozrejme, nebývame doslova na vidieku, lenže keď človek porovná naše mestečko s mestom, ako je Londýn, môže pokojne hovoriť o značne vidieckom kraji.

Strýko Alfred podal kabát úbohej Mary-Ann, ktorá sa pod horou látky celkom stratila. Opatrne s ním vycúvala z izby.

„Sadni si a zajedz si s nami. Mary-Ann ti prestrie,“ ponúkla ho matka a usmiala sa, aj keď na nej bolo vidieť, že je rozladená. Na vine však nebol strýko Alfred, ale jej prehnaná túžba po návštevníkovi, ktorý pokiaľ možno nepatrí do rodiny a je vo veku vhodnom na ženie.

Strýko Alfred mal príliš dobrú náladu na to, aby si všimol vrásky v stiahnutých kútikoch jej úst, a odsunul si stoličku vedľa môjho otca. Keď svojou mohutnou váhou dopadol na nevelké mahagónové sedadlo, stolička nebezpečne zavrzgala a mama nenápadne zaťala prsty v lone. Vyzerala, akoby sa ticho modlila, aby strýkova váha neublížila jej milovanému nábytku.

Strýko Alfred nebol v pravom zmysle slova tučný, to naozaj nie. Bol však veľký, rovnako ako môj otec, a mal od prírody širokú hrud' prístavného robotníka. K tomu nabral pár kíľ, za čo vďačil svojmu blahobytnému životu, a stal sa z neho kus chlapa. Otec vedľa neho pôsobil skôr útlo. Jemu bolo dopriate, aby sa podobal viac na svoju matku, zatiaľ čo jeho brat zdedil vlastnosti po otcovi.

Milujem strýka Alfreda. Je vtipný a oduševnený, spoznal kus sveta a skvelo by sa hodil ako postava do nejakého románu. Ako dieťa som mu s vytreštenými očami visela na perách a nasávala každé jeho

slovo a každú historku. Rozprával o cudzích krajinách, o mestách a stavbách, o ľuďoch a kultúrach. O všetkom, o čom som ja mohla iba snívať alebo čítať.

Teraz už taký sveták nebol, usadil sa, našiel si manželku a nastúpil na vysoký post na personálnom oddelení Kráľovskej univerzity v Londýne. Na dôvtipe a zmysle pre humor mu to však neubralo.

„Animant, dievčatko,“ oslovil ma, keď s matkou prebral zvyčajné zbytočnosti o tom, ako sa kto má a ako sa darí rodine, a Mary-Ann mu prestrela na stôl. „Tak čo práve čítaš?“ Obrátil sa ku mne a nabral si z mís so zeleninou, s mäsom a so zemiakmi.

Hanblivo som sa usmiala. Celý svet vedel, že rada čítam, že vlastne nerobím nič iné, ale málokto sa ma pýtal na moje aktuálne čítanie. Dokonca aj môj otec sa jedného dňa prestal zaujímať o názvy diel, ktoré sa menili rovnako rýchlo ako dni v týždni.

„Diskurz o modernej matematike a jej vplyve na náš pohľad na fyzikálne zákonitosti, ďalej správu o založení americkej burzy v roku tisícsedemstodevätidesiatdva a román o ceste Jacksona Througa do Indie,“ vymenovala som svoje aktuálne čítanie a strýko Alfred sa nahlas rozosmial.

Otec sa smial spolu s ním jednoducho preto, lebo mu robila dobre neviazaná nálada jeho brata, a matka na mňa hľadela, ako keby som vyhlásila, že dokážem vyliečiť choleru. Ja som sa ďalej rozpačito usmievala. Netušila som, čo to má znamenať. Necítila som sa vo svojej koži pri pomyslení, že nie som tá, ktorá má nadhľad nad vecou, a do lona som si nenápadne stiahla knižku, ktorá ležala vedľa môjho taniera, aby som sa mohla niečoho držať.

„Ani, ty si fakt neuveriteľná!“ vyprskol strýko. Vzala som to ako kompliment. „Poznám len hŕstku ľudí, ktorí čítajú toľko ako ty,“ dodal a tentoraz som v jeho hlase zreteľne počula uznanie. Rozpačito som pokrčila plecami, pretože som nevedela, ako s nečakanou pocitou naložiť, a snažila som sa ovládnuť, aby som sa nezačervenala.

„Prekvapuje ma, že vôbec poznáš nejakých ľudí, ktorí toľko čítajú,“ prihodila si moja matka, ktorej by ani vo sne nenapadlo ma za niečo také chváliť. Keby to robila, možno by som sa prinútila byť milšia k jej vyvoleným zaťom.

„Na Novom Zélande som spoznal jedného človeka, ktorý čítal jednoducho všetko, čo mu prišlo pod ruku, a keď mu to nestačilo, začal sám písať,“ spustil strýko Alfred rozšafne a strčil si do úst vidličku plnú jedla. „No a v Londýne je jeden knihovník, ktorý...“ huhňal medzi mäsom a zemiakmi a jeho oči, ktoré sprvu žiarili a zračil sa v nich jas a chuť rozprávať, v okamihu potemneli a zatienilo ich husté obočie. „Och, ten chlap!“ zanovito zahundral a jeho zuby so škripaním rozžuli mäso. Potom sa zhlboka nadýchol, striasol zo seba nečakaný príval zlosti a snažil sa o neutrálny výraz tváre.

„Čo je s ním?“ zaujímal sa otec a krájal si pritom už tretiu porciu mäsa.

„Ach,“ resignovane mávol rukou strýko a tri páry očí sa naňho zadívali plné očakávania. Vzbudil našu zvedavosť. Pozrel sa z otca na matku a na mňa a potom zase späť. „Máme nejaké personálne problémy,“ vysvetlil sucho a jeho veľké ruky sa pevnejšie chopili príboru. „A to ma privádza do šialenstva!“ dodal energicky, takže som si začala trochu robiť starosti. Strýko bol zvyčajne veselý spoločník, starosti sa k nemu nehodili.

„Jedz, Animant,“ napomenula ma matka pošepky, načo som pustila prsty z knihy vo svojom lone a chytila príbor, nespúšťajúc oči zo strýka.

„Robí ti nepríjemnosti?“ chcel vedieť otec a strýko Alfred si odfrkol. Hneď nato sa však zase pustil do jedla, čo bolo dobré znamenie.

„*Nepríjemnosti* nie je to správne slovo, Charles,“ odvetil medzi dvoma hltmi a zašermoval vidličkou. „Je to úzkoprsá úradnícka krysa, celý tento knihovník!“ spustil zhurta a matka sa pri tom hrubom výbere slov strhla, čo ma rozosmialo. Strýkova tvár sa začala

opäť vyjasňovať. „Mali by ste ho vidieť,“ rozhovoril sa a do jeho hlasu sa vrátila veselosť. „S tými jeho smiešnymi okuliarmi na čítanie, nažehlenými košelami a so stiahnutým zadkom. Je vedúcim Kráľovskej univerzitnej knižnice a má toľko práce, že potrebuje asistenta. Lenže všetci absolventi literárnej vedy, ktorí sú ochotní nastúpiť na túto pozíciu, dávajú jeden za druhým výpoveď niekedy už po pár dňoch alebo ich pošle dočerta on sám. Nikto nevyhovuje jeho požiadavkám, nikto nedokáže splniť jeho nároky a ja tuším budem o chvíľu ochotný zaplatiť dvojnásobok tomu, kto na tom mieste vydrží.“

„To je taký panovačný?“ opatrne sa spýtala moja matka a strýko sa zasmial.

„Nie, len svojský a schopný čohokoľvek. Keby som nevedel, že gazdiná v priestoroch určených pre personál neustále nadáva na jeho neporiadnosť, myslel by som si, že v knižnici dokonca aj spí.“ Strýko Alfred vytrel zemiakom olej z tekvicového ragú a potom si ho strčil do úst. Olej mu stekal pomedzi chlpy na brade, takže vyzeral ako nejaký neotesaný dláždič.

Napichla som si na vidličku kúsok tekvice a skúšala nemyslieť na to, ako to vyzerá v mojej izbe. Na všetky tie knihy, ktoré mi vypadávajú z políc a vršia sa pod mojou posteľou. Keď sa to tak vezme, ja spím v knižnici už dávno. Lenže o mňa tu nejde. Ja som jednoducho dievča, ktoré má smäd po vedomostiach, a nie nejaký čudácky, prachom zapadnutý starý knihovník.

„Keby mi na chrbát nedýchalo vedenie univerzity, tak by to všetko nestálo za reč. Pokojne by sme si spolu sadli a ja by som tomu holobriadkovi dal príučku,“ povedal strýko Alfred pobavene a ja som sa zarazila nad slovom *holobriadok*, pretože nebolo v súlade s predstavou, ktorú som si o knihovníkovi v duchu urobila. V mojich predstavách boli knihovníci starí dedkovia, nie nejakí mladí holobriadkovia.

„A mohol by som ti nejakou pomôcť?“ ponúkol sa otec, ako mal vo zvyku. Snaha byť nápomocný totiž patrila medzi jeho silné stránky. Z pohľadu mojej matky to bola skôr slabá stránka. Jeho ochota pomáhať bola príčinou toho, že často býval mimo domova a mama sa potom na smrť nudila alebo do najmenšieho detailu spriadala svoje sny o mojej skorej svadbe, aby mala nejakú zábavku.

„Hlavne si s tým nelámte hlavy,“ poznamenal strýko Alfred. „Hádam nájdem niekoho, kto je do kníh zamilovaný rovnako ako tento bláznivý chlap,“ zvolal so smiechom a obrúskom si utrel fúzy.

„Trebárs našu Animant,“ sykla mama a ja som sa tvárila, že som to nepočula, pretože ma chcela iba podpichnúť.

Lenže otec to počul veľmi dobre. Zhlboka sa nadýchol, z náhleho nápadu sa mu rozšírili oči a potom sa obrátil k svojmu bratovi.

„A vlastne prečo nie?“ spýtal sa a strýko Alfred sa naňho pochybovačne pozrel v domnienke, že si z neho utahuje.

Lenže neutáhoval si. Nič na jeho tvári nenasvedčovalo tomu, že by to nemyslel celkom vážne, a ten nápad sa mu navyše bezpochyby pozdával. Na chvíľu sa mi zastavilo srdce, tak ma tým vyľakal, a omylom som zahryzla do zrníčka korenia, ktoré sa ukrylo v zelenine. Ústa mi stiahlo, ale snažila som sa navonok zachovať chladnú tvár.

„Je pravda, že nie je študovaná, ale v knihách sa rozhodne vyzná,“ začal otec formulovať svoj nápad, matka mu však okamžite skočila do reči.

„Zbláznil si sa?! Ani je mladá dáma z vyššej spoločnosti a ty navrhuješ, aby šla pracovať?“ začala hartušiť a od rozhorčenia jej očervenelo čelo. „To by bol škandál!“

„Kdeže, drahá, nebol,“ snažil sa ju uchlácholiť otec. „Dostala by sa niekam von a bola by nútená začať svoju chytrú hlavičku konečne aj používať.“

„Veď to by musela ísť sama do Londýna!“ nedala sa matka a tenoraz ju prerušil strýko Alfred.

„Sama by predsa nebola, Charlotte,“ vyjadril svoj nesúhlas a skepticky stiahol tvár. „Bývala by u mňa a Lillian.“

Otec sa na svojho brata začudovane pozrel.

„Tebe sa ten nápad pozdáva?“ spýtal sa udivene a mne sa z toho začínala krútiť hlava. To sa vážne bavia o tom, že ma pošlú do Londýna, aby som pracovala v knižnici? Chcem to vôbec?

Predstava, že budem tráviť dni nejakou hlúpu prácou, namiesto aby som pohodlne sedela vo svojom kresle a čítala si, sa mi veľmi nepozdávala. Lenže keby to znamenalo, že pôjdem do Londýna, naučím sa niečo nové a minimálne na nejaký čas uniknem svadobným plánom svojej matky, v tom prípade znel ten návrh pomerne lákavo.

„Tvoja dcéra je múdra a hneď tak ju niekto nezlomí. Bola by perfektnou alternatívou k mojej doterajšej stratégii. Aj keby z toho nakoniec nič nebolo, aspoň by som toho chytráckeho knihovníka trochu nazlostil,“ zašepkal strýko Alfred sprisahanecky a otec sa rozosmial.

„Nikto tu nikoho nebude zlostiť! A mňa už vôbec nie!“ zamiešala sa im do reči matka. „Zostane tu! Pri svojich spoločenských povinnostiach. Animant predsa nie je žiadny pokusný králik, ktorého môžete odtiahnuť do Londýna a donútiť ho pracovať, len aby ste videli, čo sa z toho vyvinie!“

Zovrela ruky do pästi a ja som čakala, kedy nimi buchne do stola ako licitátor v aukčnej sieni svojím kladivkom.

Po prvé, po druhé, po tretie. Predané. Animant Crumbová predaná za tritisíc libier ročne mladému mužovi s plavými fúzmi v škaredej veste orgovánovej farby.

Zahnala som nezmyselné myšlienky, z ktorých mi naskočila nepríjemná husia koža, a položila som príbor na tanier. Celkom iste tu

nezostanem sedieť a čakať, kým ma matka zlomí a ja sa jedného dňa poddám jej nátlaku a vydám sa za muža, ktorého nechcem, len aby mi dala pokoj. Táto predstava sa mi ani trochu nepozdávala a bola som dokonca pripravená ísť pracovať, len aby som jej na nejaký čas unikla.

„Nemusí to byť nadtľho,“ vyhlásil strýko Alfred a uškrnul sa nad tvrdohlavosťou svojej švagrinej. „Keby s tým človekom vydržala mesiac, bolo by to až-až.“

„Nie!“ vykričla mama a demonštratívne vstala zo stoličky, ktorá s vŕzganím zaškriabala po parketách. „Do Londýna nepôjde! To je moje posledné slovo!“

Druhá kapitola alebo Ako sa moje staré kreslo sťahovalo do Londýna

Sedela som v koči, v rukách som žmolila rukavice a prstami hladkala ich jemnú kožu, aby som sa upokojila. Za oknami ubiehala krajina – žlté strniská a farebné stromy, ktoré pomaly strácali lístie – a núkala mi pohľad na nádhernú prírodu odetú v jesennom šate, čo som však v tej chvíli, bohužiaľ, nedokázala primerane oceniť.

Bola som na ceste do Londýna. Nemohla som tomu uveriť. Matka s tým nesúhlasila, bedákala a hromžila, až kým ju otec nevzal bokom a všetci aj so strýkom Alfredom nezmizli v salóne. Len krátko som vydržala sedieť na stoličke v jedálni, potom som vyskočila a ponáhľala sa za nimi, aby som počúvala za zatvorenými dverami.

„Len si predstav, aké možnosti sa jej tam môžu naskytnúť. Koľko ľudí stretne,“ vysvetľoval otec, ale mama mu skočila do reči.

„Lenže, Charles...“ spustila plačlivo a hneď mi bolo jasné, aký pohľad naňho práve uprela. Ten úpenlivý, so sklonenou hlavou, z ktorého je otec vždy namäkko. Všetko však nasvedčovalo tomu, že tentoraz sa nedá obalamutiť.

„Charlotte, spoločenské podujatia londýnskej smotánky, možno dokonca plesy na kráľovskom dvore. Mladí muži s hodnotami a dobrým menom, inteligentní a so zmyslom pre humor. Jeden mesiac, drahá, a v hlave jej bude bzučať ako v úli zo všetkých tých pozoruhodných obdivovateľov, medzi ktorými si bude vyberať!“

Zdesene som zalapala po vzduchu. Naozaj vyšiel tento návrh z úst môjho otca? Odkedy je v týchto veciach na matkinej strane? Nevedela som, či mám byť pobúrená, alebo šokovaná.

Zdalo sa, že aj matka stratila reč, pretože nevydala ani hláska.

„Veď to nemusíte nikomu hovoriť. Budeme jednoducho tvrdiť, že ju beriem so sebou, aby robila Lillian spoločníčku. Nech nie je celý deň sama, keďže budem mať v najbližších týždňoch toľko práce. Kto by sa mal pozastavovať nad tým, že Animant pôjde do Londýna navštíviť príbuzných?“ poznamenal strýko Alfred. „Okrem toho je tam Henry. Poteší sa, keď uvidí sestru.“

Počula som, ako si matka vzdychla. Bola v tom rezignácia, z čoho mi bolo jasné, že sa vzdala, že papá so strýkom nad ňou vyhrali a ja budem môcť ísť do Londýna.

„Jeden mesiac!“ vyhlásila prísne. „Aj to len za predpokladu, že toľko vydrží. O čom silne pochybujem.“

Odlepila som ucho od dverí, odstúpila som pár krokov a opatrne si sadla na dolný schod.

Teraz bol čas zamyslieť sa, čo vlastne chcem ja sama. Chcem ísť do Londýna a stať sa asistentkou nejakého divného nevyspytateľného knihovníka? Stačí mi vyhládka na akú-takú slobodu, aby som sa vymanila zo svojho každodenného stereotypu a odišla do veľkého mesta?

Spoločenské večierky ma zaručene nelákali a ani zmienka o množstve obdivovateľov, ktorí so mnou budú konverzovať a ktorých sa potom budem musieť nejako zbaviť, vo mne žiadnu eufóriu nevyvolávala.

Zato predstava, že by som odmietla a zostala tu, bola priamym zásahom do mojej hrdosti. Matka vyhlásila, že to mesiac nevydržím. Považuje ma za naivnú a neskusenú, pretože som sa nikdy nemusela realizovať a pretože vo mne všetci stále vidia úbohé zraniteľné dieťa. Ak odmietnem, akoby som im dala za pravdu, a to by moja pýcha neuniesla. Preto jednoducho musím súhlasiť a vydržať úšklábok na tvári svojej matky, ktorá tajne dúfa, že jej spoločnosť zvíťazí nad Londýnom. Lenže toho sa nedočká.

Trvalo dva dni, kým som si zbalila všetky veci a matka bola ako-tak spokojná s výberom mojej garderóby. Strýko Alfred u nás zostal a ubytoval sa v hosťovskej izbe. Cez deň trávil čas s otcom na pochôdzkach a mne sa nenaskytla žiadna príležitosť povypytovať sa na Londýn a na knižnicu.

Rachot nad našimi hlavami prebral strýka Alfreda z polospánku.

„Čo to bolo?“ spýtal sa rozospato a ja som nervózne zovrela pery do úzkej čiarky.

„Zrejme moje kreslo,“ odvetila som, načo strýko pokrútil hlavou a poškrabal sa vo fúzoch.

„Prečo musíš tú starú vec táhať so sebou?“ zahundral, ale kútikmi úst mu mykalo.

„Jednoducho ku mne patrí. A moji predkovia by určite považovali za veľkú hanbu, keby som nebola aspoň trochu výstredná,“ namietla som sebaisto a strýko Alfred sa nahlas zasmial.

„To máš teda pravdu, Ani! Ako vždy,“ zvolal a ja som sa usmiala.

Rodina Crumbovcov dala svetu celý rad výstredných osobností, v porovnaní s rodokmeňmi iných rodín ich bolo naozaj nápadne veľa. Moja prateta Rose mala záľubu v prehnane veľkých klobúkoch, istý bratranec z tretieho kolena sa vyznačoval talentom rozprávať príbehy, ktoré nemali koniec, a môj starý otec vždy tvrdil, že jeho matka bola admirál vojenského námorníctva.

V porovnaní s nimi bolo moje cestovanie s kreslom úplne neškodné.

Cestou sme si urobili dve prestávky. Prvú, aby sme sa naobedovali v jednom nádhernom hostinci, a druhú na čaj o piatej. Strýko Alfred mi rozprával o svojej poslednej ceste po Európe, o Lillianinej vášni k nemeckému chlebu a o tom, aké úžasné časy ma čakajú v Londýne.

No nech som sa akokoľvek šikovne snažila stočiť rozhovor na knižnicu, svoju novú prácu či na onoho knihovníka s neslávnou reputáciou, strýkovi Alfredovi sa z toho zakaždým podarilo nejako vyvliecť. Po ôsmom pokuse som to nakoniec vzdala. Očividne nemal v úmysle akokoľvek sa k tejto téme vyjadrovať, čo ma znervózňovalo a zároveň to dráždilo moju zvedavosť. Zato mi však sľúbil, že sa hneď zajtra ráno postará o všetky formality. A s tým som sa musela uspokojiť. Zatiaľ.

Do Londýna sme dorazili krátko po zotmení, takže v tmavých uliciach sporadicky osvetlených lampášmi som toho veľa nevidela. Až keď sme vošli do centra a priblížili sa k areálu univerzity, ulice sa rozšírili a presvetlili a ja som mohla obdivovať tmavé vysoké domy, ktoré boli natlačené jeden na druhom, akoby takto lepšie znášali chlad.

V Londýne som, samozrejme, nebola prvý raz, bol to však môj prvý pobyt bez rodičov. A hoci tunajší vzduch nebol taký čerstvý ako u nás na vidieku, voňal slobodou a nekonečným množstvom nových možností.

Práve keď sme celí dolámaní vystupovali z koča, vo dverách sa objavila teta Lillian.

„Animant!“ zvolala natešene, keď ma zbadala, a len čo som zdolala tri schody k domovým dverám a vošla do teplej chodby, zovre-la ma v náručí.

V Londýne bolo naozaj veľmi chladno, až to v človeku budilo dojem, akoby tu zima bývala oveľa dlhšie než u nás.

„Čím sme si zaslúžili takú česť?“ spýtala sa a okolo úzkych očí sa jej vytvorili drobné vrásky smiechu. Podržala si ma pred sebou na dĺžku paží a dôkladne si ma obzrela.

„Strýko Alfred ma chce na skúšku zamestnať ako asistentku vedúceho knižnice,“ odvetila som bez obalu, načo sa jej oči rozšírili od prekvapenia a vzápätí potemneli od hnevu.

„Ty ju chceš predhodiť tomu surovcovi?!“ zvolala rozhorčene, keď vošiel do dverí aj jej manžel, a útle ruky si dala v bok.

„Nemaj obavy, zlatko. Naša malá Ani ho roztrhá na franforce,“ vyhlásil strýko ľahostajne, rozopol si gombíky na kabáte a celý ten veľký kus oblečenia stiahol zo seba.

„Tyyy...“ spustila teta Lillian nahnevane so vztyčeným prstom, no potom len pokrútila hlavou a ticho vzdychla. „No dobre, tak poď sem, ty môj dobrodruh!“ Hlas jej znežnel, pristúpila k nemu bližšie a stratila sa v jeho medveďom objatí.

Tí dvaja boli veľmi nesúrodý pár, a predsa ako stvorení jeden pre druhého. On bol vysoký a zavalitý, ona malá a útla. On mal tmavé vlasy a opálenú pokožku, zatiaľ čo ona so svojimi svetlými vlasmi a s pleťou bielou ako alabaster vyzerala skoro ako anjel. Len humor mali rovnaký a to bol evidentne aj dôvod, prečo si tak dobre rozumeli.

Rozopla som si kabát a podala ho tichému staršiemu pánovi, ktorý vystrel ruku, aby som si ho na ňu mohla odložiť. Zdvorilo som mu kývla, on tiež kývol a potom som sa obrátila späť k tete.

„Jedlo je na stole, Alfred,“ povedala a veľavravne zdvihla obočie. „A čaká na teba hosť, ktorý trvá na tom, že sa s tebou ešte dnes musí pohovárať,“ dodala a v kútikoch úst jej pohrával úsmev.

„Hosť, aha,“ vzdychol strýko a teta Lillian ho koketne štuchla do boku.

„Predpokladám, že ste obaja hladní!“ obrátila sa aj ku mne.

Teraz, keď sme boli konečne na mieste, padla na mňa únava a pocítila som veľký hlad. Okrem toho by som dobré jedlo nikdy neodmietla.

Jedáleň bola menšia než naša. Vlastne všetky miestnosti v dome boli menšie než u nás, čo nevytvádzalo o strýčkovej nemajetnosti, ale vyplývalo to z nedostatku priestoru v londýnskych uliciach.

Teta sa pobrala do kuchyne, ja som ju nasledovala a strýko prehodil ešte zopár slov s komorníkom, ktorý sa mal postarať o batožinu. Bola som taká hladná, že som nemala potrebu ani sa pred jedlom prezliecť. No zdalo sa mi, že teta v tom očividne nevidela žiadny problém. U nej a strýka prebiehalo všetko oveľa neformálnejšie než u mojich rodičov. Keby existovala čo i len nepatrná nádej, že tou spomínanou návštevou by mohol byť nejaký mladý slobodný muž, mama by ma okamžite hnala po schodoch hore a navliekla by ma do nejakých roztomilých handier.

A vlastne to tak aj bolo. Nečakane som sa ocitla pred párom svetlohnedých medových očí a musela som si dávať obrovský pozor, aby ma teta svojimi širokými šatami nepostrčila tomu mužovi rovno do náručia. Aj tak som zakopla a zachytila sa o stolík, aby som zase získala rovnováhu.

„Prepáčte,“ vykoktala som, nevnímajúc si ruku, ktorú ku mne ochotne natiahol, aby ma v prípade potreby zachytil.

„To je v poriadku,“ odvetil tichým, ale pevným hlasom a ja som naňho zízala ako vystrašený králik.

Muž predou mnou bol mladý, mohol mať okolo dvadsaťpäť rokov, a jeho polodlhé špinavo plavé vlasy mu dodávali smelý výzor. Mal súmerné rysy tváre, hranatú čelusť a nápadné pery, ibaže som nedokázala povedať, čo ma na nich vlastne zaujalo.

Z úvah o neznámom ma vytrhli strýkove ťažké kroky na parketách a vrátili ma späť do reality. Záverečné vyhodnotenie vzhľadu

muža oproti mne, ku ktorému som v duchu dospela, ma samotnú prekvapilo: vyzeral tak dobre, že na mňa nemohol neurobiť aspoň trochu dojem.

„Winston!“ veselo zvolal strýko, keď zbadal návštevníka, a široko sa usmial. „Priateľu, myslel som si, že už budeš niekde na polceste do Glasgowa.“

Aj oslovený sa usmial a urobil krok dopredu, aby strýkovi potriasol rukou.

„Ochádzam až zajtra ráno, Alfred. Preto som si dovolil byť taký trúfaly a vyrušiť ťa v takúto neskorú hodinu.“

„Ale choď,“ odvetil strýko. Nato si evidentne odrazu uvedomil, že ešte vždy stojím pritisnutá k stene medzi oboma mužmi.

„Ach, prepáč,“ ospravedlnil sa mi a ustúpil trochu bokom, aby som so svojou sukňou mala viac miesta. „Ani, smiem vás zoznámiť? Tento mladý muž je Winston Boyle, nový právny poradca môjho oddelenia,“ predstavil mi mladíka, ktorý zdvorilo sklonil hlavu so šibalským úsmevom v kútikoch úst. „Winston, toto je moja neter Animant Crumbová. Priviedol som ju so sebou do Londýna, aby si vyskúšala miesto asistentky vedúceho knižnice.“

Pánovi Boylovi pri týchto slovách zmizol úsmev z tváre a prekvapene vytiahol obočie.

„Čože? V našej knižnici? U pána Reeda?“ spýtal sa ohromene, takže som si pomaly začala pripúšťať, že je asi predsa len namieste, aby som si robila starosti.

„To musí byť naozaj príšerný človek, keď pri zmienke o ňom všetci reagujú tak zdesene,“ ozvala som sa s ľahkosťou v hlase a jemne sa usmiala, aby som nevyzradila svoje pocity. Keby som celú vec nebrala s humorom, nakoniec by som možno naozaj dostala strach, lenže bola som pevne rozhodnutá, že len tak ľahko sa zastrašiť nedám. To by sa matke páčilo, keby som všetko hodila za hlavu a priplazila sa domov. Túto radosť jej zaručene neurobím.

„Nie je príšerný,“ ponáhlal sa pán Boyle s odpoveďou, aby ma upokojil, ale keď zbadal úsmev na mojich perách, vrátil sa mu aj ten jeho. „Len... komplikovaný.“

Zdvihla som jedno obočie, mierne naklonila hlavu a rozhodla sa, že využijem príležitosť a vytiahnem z fešného pána Boyla čo najviac informácií. Keď sa nikto iný nemá k odpovediam na moje otázky, bude mi musieť poslúžiť on.

„Najprv si posadajte a pustite sa do jedla,“ prerušila teta prívetivým hlasom moje myšlienky a rukou mi naznačila, aby som sa posadila na jej stranu stola. „Rozprávať sa môžete aj pri jedle.“

Usmiala som sa na ňu, i keď som si v duchu vzdychla. Podkasa-la som si sukne a prešmykla sa medzi strýkom Alfredom a pánom Boylom, ktorí mi ochotne uvoľnili cestu.

Moja matka by ma určite nikdy neprerušila, keby som sa práve rozprávala s milým mladým mužom. Lenže taký je život, na každej situácii sa nájde niečo, na čo by sa človek mohol sťažovať.

Usadili sme sa, strýko Alfred sa pomodlil a korpulentná pani s vysokým čepčekom priniesla misu s polievkou, ktorú nám jednému po druhom naservírovala na tanieri. Len čo som zdvihla lyžicu, znovu som nadviazala rozhovor s pánom Boylom.

„Pán Boyle,“ ozvala som sa tichým hlasom. Hlavu som držala vzpriamenú, brada mi smerovala nadol – čo presne zodpovedalo predstave mojej matky, ako sa má hovoriť s mladým mužom. „Predpokladám správne, že poznáte spomínaného pána Reeda osobne?“ spýtala som sa na rovinu a pán Boyle s plnými ústami prikývol.

„Predpokladáte správne, slečna Crumbová,“ potvrdil šarmantne a na jeho nezvyčajných perách sa objavil ľahký šibalský úsmev. „Ak človek strávi v tej knižnici toľko času ako ja, nedá sa s tým pánom osobne nestretnúť.“

Poposadla som na kraj stoličky, aby som mohla pozornejšie počúvať, čím som podčiarkla svoj záujem o túto tému.

„Strýko ma presvedčil, aby som skúsila šťastie v pracovnej sfére, ale zatiaľ mi zamlčal všetko, čo sa mi v tomto smere zdá dôležité. Budete mi musieť odpustiť, že dávam svoju zvedavosť tak neskrývane najavo,“ vysvetlila som a pán Boyle sa zasmial nákazlivým smiechom.

Oprel sa predlaktami o okraj stola a tiež sa naklonil. „Bude mi potešením zodpovedať vaše otázky, a pokiaľ to bude v mojich silách, všetko vám objasniť,“ sprisahanecky ma uistil a potom sa pozrel na strýka Alfreda, ani čoby mu došlo, že sa nepatrí sľubovať niečo, čo možno nebude môcť splniť. „Pokiaľ váš strýko nebude mať nič proti tomu,“ dodal náhlivo a do jeho hlasu sa vkradol triezvy tón.

Strýko Alfred nahlas vzdychol a vložil si do úst ďalšiu lyžicu polievky, čím svoju odpoveď oddialil a mňa ešte viac znervóznil.

„Len do toho,“ povedal napokon rázne. „Mne to padne jedine vhod. Aspoň o tom človeku nebudem musieť hovoriť ja. Môjmu srdcu to totiž vôbec neprospieva,“ vyhlásil, ale neverila som mu, pretože v tej chvíli sa teta Lillian začala usmievať. Dokonca mala čo robiť, aby nevyprskla do smiechu. Bolo mi jedno, aké dôvody má v skutočnosti strýko Alfred, pokiaľ mi dovolí ukojiť moju zvedavosť inak.

Medové oči pána Boyla sa ku mne s očakávaním otočili a zrazu som mala problém rýchlo sa rozhodnúť, ktorú z množstva svojich otázok by som chcela položiť ako prvú.

„Strýko mi naznačil, že sa zatiaľ nepodarilo nájsť asistenta pre pána Reeda. Čo myslíte, prečo je to tak?“ začala som pekne potichu a spomenula si, že som vlastne chcela zahnať hlad. Ponorila som teda lyžicu do horúcej polievky, z ktorej sa niesla vôňa zemiakov, kuracieho mäsa a všelijakých korenín.

„Nuž, to je podstata celej veci,“ povedal pán Boyle, zamračil sa a ruka s lyžicou mu v zamyslení zostala visieť na polceste. „Povedal by som, že na vine sú vysoké nároky, ktoré kladie na ľudí, ale nikto ich nie je schopný splniť.“

„Aké nároky to sú?“ spýtala som sa, len čo si pán Boyle priložil lyžicu k ústam.

„Nevenuje dosť času tomu, aby ľudí poriadne zaučil. Má rád svoj pokoj, občas popoludní jednoducho zmizne a nepovie, kam ide, pritom očakáva, že dotyčný človek bude schopný zvládnuť svoje úlohy, aj keď od neho nedostane žiadne inštrukcie. Dovolím si tvrdiť, že je zlý učiteľ, ale očakáva dokonalý výsledok,“ rozviedol svoju myšlienku. Vzápätí si ešte na niečo spomenul a na perách mu zaihral nenápadný úsmev. „Ach, a vôbec mu nie je po chuti, ak svoju prácu neberiete vážne. Človek, pre ktorého je zábava dôležitejšia než práca, nemá uňho ani najmenšiu šancu.“

To bola kopa vlastností, ktoré poukazovali na skutočne svojrázneho a upätého muža, s ktorým to nebudem mať ľahké. Ak vôbec dostanem príležitosť zostať dosť dlho na to, aby som sa s tým mohla konfrontovať. Z toho, čo som počula od pána Boyla, mi vychádzalo, že nastúpim do knižnice, urobím prvú chybu a hneď ma vyhodia.

Ešte nikdy som v žiadnej knižnici nepracovala. Čo to hovorím? Vôbec som dosiaľ nepracovala! Nemám nijaké vzdelanie, nevyštudovala som literárnu vedu a chýbajú mi skúsenosti na pozícii asistentky vedúceho knižnice. Zato mám silné stránky, ktoré by mohli byť užitočné. Vyznám sa v knižniciach. Nie síce práve v tejto, ale už som ich videla veľa a systém je vo všetkých podobný. Viem rýchlo čítať, dokážem logicky uvažovať a som svedomitá.

A najmä tvrdohlavá.

Ak to bude nevyhnutné, pán Reed si na mne vyláme zuby. Aj keby sa ukázalo, že je to len prejav vzdoru dcérenky kvôli slovám jej matky. Nevzdám sa!

Toto rozhodnutie mi dodalo silu a vietor do plachát, hoci by ma slová pána Boyla mali skôr odradiť.

„Odkiaľ viete o tom zákaze zábavy?“ spýtala som sa.

„To nie je zákaz, slečna Crumbová. Jednoducho sa mu nepáči, keď niekto dáva prednosť plesom a spoločenským radovánkam pred prácou a ráno príde do knižnice nevyspatý,“ objasnil mi a ja som sa nedokázala ubrániť dojmu, že si zrejme myslí, že presne takým človekom by som mohla byť aj ja. Že milujem plesy a ráno si rada pospím.

„A aby som odpovedal na vašu otázku... Niekoľko mojich dobrých známych sa už do područia tohto muža dostalo a všetci utiekli,“ povedal a rozosmial sa, pretože v tom videl niečo vtipné, ale ja som nevedela čo. „Na obranu pána Reeda však musím doplniť, že spomínaní adepti boli neschopní lenivci a nič iné si ani nezaslúžili.“

Tak v tom spočíval ten vtip... Elegantne som sa usmiala, rovnako ako pán Boyle. Myslela som si, že odpovede na moje otázky budú akýmsi svetlom v tme, no v skutočnosti len vrhli na steny nové tieň, ktoré som dokázala rozlúštiť ešte menej než predchádzajúcu tmu. Jednoducho som nebola schopná urobiť si ucelený obraz a moju zvedavosť to iba prehĺbilo.

„No aby som pánovi Reedovi s jeho neslávnou povestou nekrivdil, som ochotný vám vymenovať aj niektoré jeho pozitívne vlastnosti,“ pokračoval pán Boyle takmer milosrdne a strýko Alfred si odfrkol. Zdalo sa, že s tým nie je stotožnený, preto som si dala ruku pred ústa, aby nevidel môj úsmev. Pánovi Boylevi to neuniklo a jeho oči sa ligotali takým príjemným spôsobom, že som si nedokázala vysvetliť, odkiaľ pochádzajú sympatie, ktoré voči nemu cítim, hoci ho vlastne nepoznám. Možno to bolo jeho peknou tvárou alebo štýlovým oblečením. No to mali aj iní pred ním, a žiadne podobné pocity vo mne nevzbudili. Zasmiala som sa sama sebe a pripustila som, že to môže byť tým, že zatiaľ nepovedal nič, čo by svedčilo o nedostatku duchaplnosti.

Pán Boyle prehltoť ďalšiu lyžicu polievky a ďalej sa venoval svojej analýze.

„Pán Reed je nekonvenčný a otvorený novým pohľadom, ak sa na to pozeráme ako na pozitívnu vlastnosť. Prahne po vedomostiach, takmer na každú problematiku má vlastný názor alebo aspoň pozná knihu, ktorú vám môže na danú tému odporučiť. A jeho zmysel pre pokrok mi vyložene imponuje.“

Zľahka som prikývla a mlčala, oddávajúc sa vlastným myšlienkam a pokusom poskladať si obrázok o svojom budúcom nadriadenom.

„Pomohol som vám trochu, slečna Crumbová?“ znenazdajky sa spýtal pán Boyle trochu neisto.

Pozrela som naňho a snažila sa opäť vykúziť úsmev. „Samozrejme, pán Boyle. Dokonca ste mi veľmi pomohli. I keď sa musím priznať, že nie som z toho všetkého veľmi múdra.“

„Tak to asi budete musieť počkať, kým sa s ním osobne stretnete,“ zasmial sa a v jeho hlase bola akási nádej, ktorá ma presvedčila o tom, že to bude zaujímavé stretnutie.

Po večeri sa strýko Alfred a pán Boyle vzdialili do pracovne a preberali spolu nejaké zmluvy. Viac sa mi nepodarilo zistiť, pretože teta Lillian ma takmer pristihla, ako počúvam za dverami. Spolu sme sa usadili v obývacej izbe pri kozube. Povypytovala sa na mojich rodičov, na cestu a potom mi rozprávala o všetkých vzrušujúcich veciach, ktoré chce so mnou v Londýne podniknúť.

Nepripomenula som jej, že zajtra nastupujem do práce, a teda pravdepodobne nebudem mať toľko času na roztopašný mestský život. Namiesto toho som sa usmievala a neoberala ju o potešenie predostrieť mi zoznam londýnskych atrakcií. Keď sa k nám obaja páni znovu pridali, bolo už neskoro a dalo sa očakávať, že pán Boyle sa s nami čoskoro rozlúči.

„Ako dlho sa hodláte zdržať v Londýne, slečna Crumbová?“ spýtal sa. Cítila som sa polichotená pozornosťou, ktorú mi venoval.

Stál blízko pohovky, na ktorej som sedela, a zrak upieral na mňa. Pobavene a zároveň vážne.

Nevedela som, ako mám na to reagovať. Jeho pohľad ma privádzal do rozpakov, pretože som sa cítila príjemne a zároveň neisto pri pomyslení, že jeho otázka smeruje k tomu, že ma chce opäť vidieť.

„Och, to ešte netuším,“ odvetila som neurčito a myslela na to, že matka trvala na tom, aby som nezostala dlhšie než mesiac. Dá sa to však dopredu presne vedieť? Strýko Alfred sa len usmieval popod fúzy.

„Neboj sa, ešte ju uvidíš,“ zamrmlal a v jeho hlase som začula podtón, ktorý sa mi vôbec nepáčil. Znel tak akosi spojenecky. A teta Lillian nebola o nič lepšia.

„O šesť dní sa u Kentovcov koná večierok,“ poznamenala, vstala z protíľahlého kresla a usmiala sa. Pán Boyle jej úsmev opätovoval a pohľadom sa vrátil ku mne. Akoby odo mňa očakával niečo ako potvrdenie, ktoré som mu nemohla dať, pretože som celkom dobre nechápala jeho úmysly.

„Animant nás tam zaiste bude sprevádzať,“ sľúbila teda teta namiesto mňa a tiež sa na mňa zahľadela s očakávaním. Neisto som sa rukou oprela o operadlo pohovky a vstala. Keďže všetci v miestnosti stáli, bolo by nezdvorilé zostať sedieť.

Moje pocity boli zmätené, avšak tá časť mojej hlavy, ktorá uvažovala čisto analyticky, zachytila, že na slovách tety Lillian niečo nesedí.

„Moment. O šesť dní? Nespomínal strýko, že sa chystáte do Glasgowa? Aký koč na svete zvládne cestu do Škótska a späť za šesť dní?“ vyhrkla som hlasnejšie, než som mala v úmysle, a napriek nezdvorilosti, ktorú som tým prejavila, sa pán Boyle rozosmial.

„Žiadny, slečna Crumbová, to máte pravdu. No vzducholoďou by to šlo,“ odvetil a jeho pohľad sa zmenil. Nechtiac som prešla na

inú tému a hneď mi bolo ľahšie na srdci. Akoby zmizol nepríjemný tlak, ktorý na mňa všetci prítomní vyvíjali.

Keď mi došla jeho odpoveď, vyvalila som oči. To je neuveriteľné! „Vzducholoďou?“ spýtala som sa začudovane a pristúpila som bližšie k nemu. „Už som o nich čítala, ale ešte nikdy som na vlastné oči žiadnu nevidela.“

„A čo ste čítali?“ zaujímalo ho a v tom okamihu sa ma zmocnila eufória. Na to sa ma ešte žiadny muž v mojom veku nespýtal.

„*Rozpravu o lietaní* od Louisa Sandersa a *Od stavby až po let* od bratov Thillovcov,“ vychrlila som a potom mi napadla ešte tretia kniha, v ktorej bol let vzducholoďou taktiež detailne opísaný, ale nepatrila medzi populárno-náučné knihy. „A *Klárinu cestu na Mesiac*,“ povedala som napriek tomu a čakala, čo na to pán Boyle. Dúfala som, že to naňho nebude priveľa. Ak žiadnu z tých knižiek nepozná, bude si pripadať nevzdelaný. A prvý raz v živote som nechcela, aby sa nejaký muž v mojej prítomnosti cítil trápne.

„Pozoruhodná odborná literatúra,“ poznamenal pán Boyle a šibalsky sa usmial. „Najmä tá posledná,“ zavtipkoval, načo som rozladene stisla pery. Neznášam, keď si zo mňa niekto utahuje kvôli knihám, ktoré som prečítala.

„Ako sa vám páčil záver?“ zaujímal sa však ďalej, takže som sa rýchlo spamätala. „Robert sa rozhodne pre svoju Kláru a kvôli nej sa vzdá lietania. Romantické čítanie, podľa mňa ako stvorené pre mladé ženy.“

Prekvapene som zažmurkala. „Vy ste to čítali?“ spýtala som sa, hoci to bolo jasné. Vedel predsa, ako sa to skončilo.

„Áno, čítal. Čo ten záver?“ vrátil sa k svojej otázke, načo som potriasla hlavou. Živo som si pamätala, ako som dočítala do konca a potom v zmätku a zlosti tresla knihou o nočný stolík.

„Musím vás sklamať. Mne sa ten koniec zdal príšerný,“ priznala som a teraz sa prekvapene zatváril pán Boyle. „Žena, ktorá od svojho

milého vyžaduje, aby sa vzdal toho najdôležitejšieho vo svojom živote, ho predsa nemôže úprimne milovať!“ vyhlásila som rozhorčene a všimla si, ako teta Lillian vedľa mňa potláča úsmev.

„Skutočne pozoruhodný názor od mladej ženy,“ poznamenal pán Boyle a presne som vedela, čo má na mysli. Poznala som dievčatá zo svojho rodného mestečka a každé malo v hlave iba pekné šaty, ľúbostné listy, ruže a iné romantické taľafatky.

„To vraví len preto, lebo netuší, čo je láska,“ nečakane sa ozvala teta Lillian a jej slová ma zaboľeli, hoci som vedela, že to nemyslela zle.

„Čítala som o láske!“ ohradila som sa a snažila sa nepôsobiť veľmi trucovito.

„Zlatko,“ obrátila sa ku mne teta Lillian a dobromyseľne ma chytila za ruku. „Niekedy nestačí o niečom iba čítať.“

Tretia kapitola alebo Ako som sa zamilovala

Ráno bolo nadmieru mrazivé, chlad sa mi táhal pod krinolínu a nohy sa mi triasli, hoci som mala na sebe vlnené pančuchy. Obloha bola zamračená a nezmenilo sa to, ani keď vyšlo slnko.

Po rannej toalete mi teta Lillian pomohla s obliekaním, pretože z obrovskej nervozity sa mi tak triasli prsty, že som nebola schopná zapnúť si gombíky. Rozhodla som sa vziať si na seba jednoduchú bavlnenú blúzku krémovej farby a tmavú károvanú sukňu z ťažkej vlnenej látky. Ani jeden z týchto kúskov sa mojej matke nepáči. Podľa jej názoru sú príliš fádne a bez fantázie. Lenže ja si myslím, že sa iba obáva, aby som v nich nevyzerala priveľmi prísne a aby som nevystrašila mladých mužov, ktorí sú u dám z vidieckej šľachty zvyknutí na farebnosť hodnú papagája.

Ja som sa vo svojich šatách cítila pohodlne, oveľa pohodlnejšie než zošňurovaná v nejakých volánoch, a potešilo ma, keď si ma teta Lillian obzrela a vyhlásila, že vyzerám staršia a zrelšia. Potom mi vypla vlasy dohora a požičala mi svoje drobné perlové náušnice.

Hoci som toto oblečenie považovala za adekvátne, v hlave som mala búrku, žalúdok sa mi triasol a srdce mi bilo až v krku.

Strýko Alfred mi ponúkol rameno, aby som sa doň mohla zavesiť, a bola som mu za túto oporu naozaj vďačná. Kráčali sme po dláždenej ceste, ktorá viedla od domu, pokračovala dolu ulicou a zahla ku kovanej železnej bráne vedúcej do parku. Ten už bol súčasťou univerzitného areálu. Strýko ukazoval na veľké okázalé budovy z hrdzavého a tmavosivého kameňa, o každej mi niečo povedal a mne od údivu div nevypadli oči z jamiek.

Už je to dávno, čo som tu bola naposledy. V tom čase som hltala *Olivera Twista* a počas celého pobytu v Londýne som na uliciach vyzerala malých žobráčikov. Ku knižnici sme sa vtedy radšej ani nepriblížili, lebo rodičia sa strachovali, že by som sa tam stratila a už by ma nikdy nenašli.

Park, cez ktorý sme prechádzali, bol rozľahlý, popretkávaný dláždenými cestičkami, ktoré lemovali staré platany s takmer opadným lístím. Univerzita obklopená zeleňou sa týčila až k zamračenej oblohe. Na nádherných budovách s úzkymi stĺpmi, vežičkami a so strieborným cimburím, takým typickým pre Londýn, boli stovky úzkych okien, veľké drevené brány a všetko dohromady vyžarovalo takú silnú auru, že ma premkla hlboká bázeň pred množstvom poznatkov, ktoré sa tu ukrývajú a o ktorých mám len hmlistú predstavu.

Všade sa to hemžilo mladými mužmi. Bolo skoro ráno, pritom už boli všetci na ceste na ranné prednášky, do študentskej jedálne, ktorú sme minuli po pravej strane, či do študijných krúžkov, ktorých členovia sa stretávali v priestoroch univerzity a v okolitých kaviarňach.

Knižnica sa nachádzala uprostred areálu, a keď sme zamierili

k hlavnému vchodu, s pokorou som sa nadýchla. Predo mnou sa týčila ozdobná fasáda, ktorá si ma úplne podmanila a prinútila ma uvedomiť si moju malosť.

Strach, ktorý sa mi až dosiaľ darilo celkom úspešne potláčať, sa mi s ranným chladom vkradol do útrob a spolu s ním aj pocit, že na to nebudem stačiť. Nemala som ani potuchy, koľko je v tejto budove kníh. Ako som si vôbec mohla myslieť, že mám čo i len najmenšie vedomosti o všetkej literatúre sveta?

Strýko Alfred ma potľapkal po ruke, otcovsky sa na mňa usmial a pustil ma, aby otvoril ťažké dvere. Zadržala som dych a snažila sa myslieť na dôstojné držanie tela: zdvihla som hlavu, vystrela plecيا a vstúpila do budovy.

Keď sa dvere za nami zatvorili, okolo mňa sa rozhostilo ticho. Vietor šuchotajúci v korunách stromov, krákanie vrán, klepot konských kopýt, hrkotanie kočov... to všetko zostalo vonku. Tu vnútri bol taký pokoj, že by bolo počuť aj špendlík spadnúť.

Ťažké kroky strýka Alfreda sa rozliehali vestibulom ako údery kladivom. Rýchlo som sa ponáhľala za ním. Keď som zdvihla zrak vyššie, srdce sa mi zastavilo a moje oči nemohli uveriť tomu, čo videli. Vestibul bol obrovský, dominoval mu pult z čiernohnedého dreva v tvare písmena U, ktorý stál v strede a za ktorým v tichosti pracovali dvaja mladí muži.

V pozadí sa priestor otváral do okrúhlej sály, veľkej ako divadlo a zastrešenej sklenenou kupolou. A hoci nekonečná vyrezávaná výzdoba so zlatými aplikáciami určite stála za pozornosť, môj záujem priťahovali knihy.

Pozdĺž celej steny sa tiahli regály postavené tak, že medzi nimi vznikali výklenky, ktoré oddeľovali jednotlivé tematické oblasti. Boli také obrovské, že kto chcel dosiahnuť na posledných pár najvyšších políc, musel použiť vysoký rebrík. Dve schodiská viedli na galériu, kde regály pokračovali.

Kniha za knihou, stránky, slová... Vo vzduchu vôňa papiera a prachu... V tej chvíli mi bolo jasné, že sa do tohto miesta zamilujem.

Vôbec som si nevšimla, že som urobila pár krokov dopredu, takže som sa skoro zrazila so študentom, ktorý s kopou kníh v náručí trochu neohrabane manévroval k svojmu miestu. „Prepáčte,“ hlesla som potichučky, ale v tejto oáze pokoja a vedomostí to bolo aj tak prihlasné.

Študent len kývol hlavou a usadil sa pri jednom z nespočetných stolov, ktoré boli rozostavené v okrúhlej sále. Sedeli tu aj ďalší ľudia sklonení nad hrubými zväzkami zákonov, nad lexikónmi, cudzojazyčnou literatúrou či stavebnými plánmi a čítali, zapisovali si, učili sa...

Keby som bola muž, už dávno by som tu sedela, študovala a nasávala všetky tie poznatky. Tak ako môj brat Henry. Lenže nie som muž. Na druhej strane Londýna síce nedávno vznikla malá univerzita pre ženy, bohužiaľ, štúdium nepatrí k zvlášť pozitívne hodnoteným aktivitám žien. Ako som sa dočítala, aj ponúkané študijné odbory sú zatiaľ len veľmi obmedzené a nebol medzi nimi žiadny, ktorý by ma oslovil. Henry tvrdil, že univerzita pre ženy je v porovnaní s tou jeho na smiech a že uplynie ešte veľa rokov, kým sa na tom niečo zmení.

Natiahla som krk, prechádzala pohľadom z jedného študenta na druhého a pokúšala sa medzi nimi nájsť svojho brata. No nebol tu.

Strýko Alfred si vedľa mňa odkašľal, až som sa strhla. Celkom som naňho zabudla, rovnako ako na dôvod našej návštevy. Pri pohľade na knihy ustúpilo do úzadia vlastne úplne všetko. Radostné chvenie v mojom vnútri prebilo dokonca aj strach z toho, čo ma čaká.

„Aha, tamto je,“ pošepkal mi.

Pozrela som sa smerom, ktorým nenápadne ukázal. Aj bez toho by som však bola zaručene rýchlo prišla na to, že muž, ktorý práve schádzal po schodoch, nemohol byť nik iný ako sám vedúci knihovník.

Výrazne sa odlišoval od zhrbených študentov, ktorým sa dymilo z hláv. Bol nápadne vysoký, tmavovlasý, mal vzpriamené držanie tela a veľmi štíhlu postavu. Bol starostlivo oholený a nemohol mať viac ako tridsať rokov, čo vysvetľovalo, prečo ho strýko označil za holobriadka. Na vysokú funkciu, ktorú zastával, bol naozaj veľmi mladý.

Kráčal takmer nečujne, a hoci bol začítaný do nejakej knihy, schádzal po širokom schodisku takým istým krokom, akoby tadiaľ prešiel už nespočetne veľa ráz. Oblečený mal jednoduchý tmavohnedý oblek, ktorý mu sedel ako uliaty, a na tvári mal okuliare, ktoré mu sklzli až na konček nosa. Vlastne by som ani nevedela povedať, aký prvý dojem na mňa urobil. Očakávala som niekoho úplne iného, no napriek tomu sem absolútne zapadol.

„Pán Reed,“ prihovril sa mu strýko Alfred, načo knihovník zdráhavo odtrhol zrak od knihy. Keď videl, koho má pred sebou, nenápadne vzdychol, no v pravej chvíli stihol potlačiť nutkanie prevrátiť oči, takže jeho úmysel nebol až taký zjavný. Napriek tomu som si ho všimla.

„Pán Crumb... takto skoro ráno som vás tu nečakal.“ Jeho hlas znel zdvorilo a prekvapene, čo vôbec neladilo s nenápadnou mimikou na jeho tvári, ktorá signalizovala napätie a podráždenosť. Presne to isté som zaregistrovala u strýka, keď v posledných dňoch hovoril o pánovi Reedovi. Títo dvaja si museli ísť zrejme pekne na nervy.

„Nie? To je zvláštne, keďže sa obaja snažíme vyriešiť rovnaký problém,“ veselo sa začudoval strýko, ale v jeho slovách som nesporne počula ľahkú iróniu, takže som musela potlačiť úsmev. „Dovoľte, aby som vám predstavil Animant Crumbovú, dcéru svojho brata,“ pokračoval a položil mi ruku na chrbát, aby som urobila krok bližšie. „Je to mimoriadna mladá dáma, bystrá a so zmyslom pre humor. Je slušná, zdvorilá a tuším nepoznám nikoho, kto by

prečítal toľko kníh ako ona. Myslím si, že v tom sa jej nevyrovnáte ani vy,“ vychválil ma strýčko do nebies, zatiaľ čo mňa jeho slová dostali do poriadnych rozpakov. Prečo mu to vlastne všetko hovorí?

Pán Reed si sňal z nosa okuliare, zložil ich a zasunul bočnicou do výstrihu svojej jednoducho vyšívanej vesty. Jeho pohľad sa skepticky presunul zo strýka na mňa, pretože ani jemu nebolo jasné, o čo tu ide.

„No a ja som sa rozhodol, že ju zamestnám ako vašu novú asistentku,“ oznámil strýčko prehnane nahlas na zvyky v tomto svätostánku, takže niekoľko študentov otočilo hlavu naším smerom. Lenže strýčko sa evidentne tak dobre bavil, že mu to vôbec neprekážalo. Pohľad upieral na tvár pána Reeda, ktorej zvyčajná farba sa zmenila najprv na nezdravo bledú, aby po pár sekundách očervenela od zlosti.

„Prosím... na slovíčko!“ zasyčal jedovato, otočil sa na podpätku a ako poľný maršal odkráčal k schodom, po ktorých práve zišiel. Len čo sa obrátil, strýčko Alfred sa s diabolským úsmevom na perách dlhými krokmi pobral za ním.

Netušila som, kam sa mám uchýliť, keď obaja páni odišli, tak som tam len postávala a bola ako päť na oko, vystavená pohľadom študentov, ktorí na mňa zízali ako na zjavenie. Od tých dvoch nebolo ani trochu pekné, že ma tu nechali takto stáť. Vyhrnula som si teda sukňu a pobrala sa za nimi.

Keď som vystúpila na posledný schod, stihla som zazrieť, ako miznú za dverami, ktoré sa nachádzali zboku galérie. Tu hore nikto iný nebol, a keď som kráčala tesne popri regáloch, študenti zdola ma nemohli vidieť. Trochu som pobehla, tak ticho, ako sa len dalo, pritisla som ucho na zatvorené dvere a snažila sa upokojiť svoj zrýchlený dych.

„To hádam nemyslíte vážne!“ počula som pána Reeda až príliš zreteľne a jeho hlas znel naozaj nahnevane.

„Veru áno, myslím to celkom vážne. Za posledných pár mesiacov ste odmietli, znechutili alebo prepustili dvadsaťštyri asistentov. A čo je veľa, to je veľa!“ vyhlásil strýko Alfred rovnako naštvane. Musela som sa pridržať hrany jednej police, aby som do korzetu dostala dostatok vzduchu a pritom mohla ďalej počúvať za dverami.

„Je to žena, pán Crumb! Navyše neštudovaná. Čo si myslíte, že bude náplňou jej práce? Variť čaj?“ zvolal knihovník jedovato, až som sa strhla. Jeho slová sa ma dotkli. Samozrejme, bolo mi jasné, že nikdy nedosiahnem taký rešpekt, akého by sa v mojej pozícii dostalo mužovi, lenže keď niekto dopredu tvrdí, že budem nanič iba preto, lebo som žena, doháňa ma to do zúrivosti.

„Je ctižiadostivá a múdra a zaiste bude schopná plniť úlohy, ktoré jej zveríte,“ bránil ma strýko a hlas mal už pokojnejší. „Navyše nemáte na výber, pán Reed. Buď si ju tu minimálne na mesiac necháte, alebo požiadam finančnú radu, aby na ten váš kuriózný stroj neposkytla ďalšie finančné prostriedky.“

Pán Reed mlčal a ja som od napätia zatajila dych. Strýko sa ho práve pokúsil vydierať a to sa mi ani zamak nepáčilo. Na to som nebola dostatočne bezohľadná.

„Je to navyše moja neter. Budete sa k nej preto správať ohľaduplne,“ dodal ešte, čo pánovi Reedovi evidentne pomohlo spamätať sa.

„Tak dobre. Ako myslíte. No pokiaľ to bude pre slečnu príliš namáhavé, ja budem posledný, kto jej bude brániť v odchode,“ zahundral a ledva som mu rozumela, pretože jeho hlas sa strácal v šuchote papierov. „To znamená, že sa nastáhuje do izby v budove pre zamestnancov?“ spýtal sa takmer výsmešným tónom a strýko Alfred si pohrdavo odfrkol.

„Samozrejme, že nie. Nebuďte smiešny. Bude bývať u mňa a mojej ženy.“

„V tom prípade je všetko jasné. Pekný deň prajem a dúfam, že vás dlho neuvidím,“ nevlúdne sa rozlúčil pán Reed a ja som

zalapala po dychu nad toľkým grobianstvom, hoci jeho hlas už bol príjemnejší.

„Dovidenia, pán Reed. Želám si presne to isté,“ opáčil strýko ostro a ja som rýchlo odstúpila od dverí. Ako skúsený špión s dlhoročnou praxou som vedela, kedy sa hovor blíži ku koncu.

Niekoľkými náhlivými krokmi som prešla k balustráde, aby som pôsobila ľahostajne a získala trochu nadhľad. Dvere za mnou sa prudko otvorili a ozvali sa strýkove ťažké kroky. Keď mi položil ruku na plece, otočila som sa k nemu a uprela naňho spýtavý pohľad, aby to vyzeralo, že vôbec netuším, čo bude nasledovať.

„Tak, formality máme za sebou,“ povedal a podarilo sa mu vykúzlíť falošný úsmev. Aj ja som sa usmiala a povzbudivo ho potľapkala po ramene.

„Znamená to, že môžem hneď začať?“ opýtala som sa odhodlane a prešla pohľadom zo strýka na pána Reeda, ktorý si ma prísne premeriaval spoza okuliarov, ktoré si počas rozhovoru v kancelárii opäť nasadil.

„Vyzerá to tak,“ odvetil a vystrel pleciami. „Váš strýko má zaiste naponáhlo, aby sa mohol venovať ďalším povinnostiam,“ pokračoval príkro a kútikom oka zazrel na strýka Alfreda. „Ukážem vám, kde si môžete odložiť kabát, a potom budete mať pol hodiny, aby ste sa zoznámili so systémom. Je mi ľúto, slečna Crumbová, ale môj dnešný pracovný rozvrh skutočne nezahŕňa záúčanie asistentky...“

Hovoril stále rovnako odmerane a ja som nad ním v duchu pokrútila hlavou. Pomaly som začínala chápať, prečo ostatným pripadá taký hrozny. Správal sa naozaj veľmi arogantne a majstrovsky dokázal dať iným najavo, akí sú hlúpi a zbytoční.

Strýko Alfred si nahlas odrkol, no ja som sa ďalej usmievala, ani čoby som si vôbec nevšimla, že ho práve očividne vyhodil a ku mne sa správa nanajvyš opovržlivo. Tak sa totiž má zachovať pravá dáma – musí sa nad všetko povzniesť, najmä nad urážky.

„Zbohom, pán Reed,“ rozlúčil sa strýčko odmerane, odviezol ma kúsok ďalej k zábradliu galérie a potom sa ku mne naklonil. „Ty to zvládneš, Ani. Len tomu papľuhovi ukáž,“ šepol mi do ucha a jeho slovník ma rozosmial. Aj strýčkovi sa vkradol úsmev do kútikov úst. Kývol mi, ešte raz mi krátko stisol ruku a vykročil k schodom. Naposledy sa otočil, obdaril ma pohľadom, ktorý bol na môj vkus príliš ustarostený, a potom zmizol.

Pán Reed bol opäť pohrúžený do knihy, ktorú predtým držal v rukách, a vzhliadol od nej až vtedy, keď som sa postavila rovno pred neho.

„Kabát,“ pripomenula som mu najvládnejšie, ako som vedela, načo dva razy zažmurkal, akoby už zabudol, že som tu.

„Ach, samozrejme,“ odvetil, ale nebolo mi jasné, ako si mám vyložiť výraz v jeho očiach.

Zaviedol ma k dverám vedľa svojej kancelárie. Vstúpili sme do úzkej miestnosti, v ktorej sa nachádzal malý, nahrubo opracovaný stôl, dve stoličky, hromada haraburdia, dopoly zaplnený regál, vešiak a ešte jedny dvere, ktoré viedli niekam dozadu.

Bez vyzvania som si stiahla rukavice a odložila ich na regál, potom som si rozopla kabát a zavesila ho na medený háčik na vešiaku. Ani na moment mi nenapadlo očakávať, že by mi pán Reed pomohol pri vyzliekaní... a ani sa neponúkol.

„Už ste niekedy boli v tejto knižnici?“ spýtal sa priamo a ja som zomkla pery.

„Nebola,“ musela som priznať, čo sa mi vôbec nepáčilo. Znelo to, ako keby som nikdy nadržala v ruke knihu. Pohrdavý pohľad, ktorý na mňa vrhol, vo mne vyvolal hnev. „V tejto nie!“ dodala som, ale nechalo ho to ľahostajným... ak ma vôbec počúval.

„V tom prípade navrhujem, aby ste sa tu trochu poobzerali, kým dokončím svoje povinnosti, a potom vás zoznámim s náplňou vašej práce,“ oznámil mi, akoby vysvetľoval dieťaťu, že urobí veľmi

dôležitú prácu, keď si uprace kocky. Nato sa otočil k dverám, nechal ma bez ďalšieho slova stáť na mieste a vrátil sa do svojej kancelárie. Zabuchol za sebou dvere, akoby chcel na mňa hneď zase zabudnúť.

Ešte pevnejšie som stisla pery, aby som nad toľkou drzosťou nezačala kričať.

Strýko Alfred ma zamestnal na jeden mesiac. Jeden mesiac mi dala aj moja matka.

Jeden mesiac, povedala som si. Jeden mesiac s týmto človekom. To predsa musím nejako zvládnuť.

Štvrtá kapitola alebo Ako som sa naučila nenávidieť pána Reeda

Upravila som si oblečenie a celý čas som si nahovárala, že to nie je také hrozné, že moja hrdosť je silnejšia než zopár neokrôchaných slov tohto človeka. Starostlivo som si uhladila sukňu, skontrolovala si vlasy a narovнала brošňu na blúzke, ktorú som mala pripnutú tesne pod krčnou jamkou. Potom som sa vnútorne pripravila a vyšla späť na galériu.

Dalo sa po nej chodiť v kruhu dookola. Steny boli zaplnené knihami do takej výšky, že sa mi z toho krútila hlava, čo však mohla spôsobiť aj eufória, ktorú vo mne také množstvo literatúry vyvolávalo.

Oproti boli dvere a tie viedli na dlhú chodbu, ktorá bola tiež prešpikovaná policami plnými kníh a na ktorej koniec som odtiaľto ani nedovidela. Kráčala som ďalej, pomaly a pozorne, a nasávala ticho aj tunajšiu atmosféru. Skúšala som si narýchlo zapamätať rozloženie tematických okruhov, prezerala si malé kovové štítky, ktoré boli pribité na chrbtoch všetkých kníh a na ktorých boli vyrazené

skratky oddelenia, umiestnenia a autora. Páčilo sa mi, že zoradenie jednotlivých oddelení má systém a logiku.

Zišla som po druhom schodisku naspäť dolu a so zaľúbením som sledovala, ako sa mi úzka krinolína pohojdáva. Musela som uznať, že pán Reed naozaj nie je prívetivý človek. No jeho nevlúdnosť ustúpila do úzadia, keď som cítila, ako mi bije srdce, doslova uchvátené týmto miestom.

Odjakživa som milovala knižnice. Lenže tá v našom mestečku bola v porovnaní s Kráľovskou univerzitnou knižnicou len piknikovým altánkom. Tieto nádherné sály boli pre mňa ako stvorené a bola som ochotná zostať tu navždy. Aj s tým nevlúdny knihovníkom.

Nasávala som všetky pachy okolo seba: štiplavý kyslastý zápach bieleného papiera, puch zatuchnutých kníh, vôňu čerstvého atramentu, činenej kože, knižného kovania, prachu či starého alebo nového dreva, a pozorovala som svetlo, ktoré sem dopadalo cez obrovskú sklenenú kupolu a premieňalo okrúhlu sálu na trblietavý palác plný neobjavených vedomostí.

Aj dolu boli steny obložené knihami a celý systém pokračoval ďalej. Z vrecka na sukni som vytiahla malý poznámkový blok a obyčajnú ceruzku a načrtla si rýchlu skicu tematického rozdelenia. V radení sa síce dala vysledovať istá logika, ale aj tak som nebola schopná všetko si hneď zapamätať.

Vysoké dvere napravo aj naľavo viedli do širokých chodieb plných kníh, ktoré predtým unikli mojej pozornosti. Tam som našla menej dôležité témy, všeobecnú literatúru a tiež nečakane veľké množstvo románov a zbierok poézie.

Regály, schodiská, zábradlie aj drevom obložené steny boli umelecky zdobené rezbami, zlatým kovaním a sochami. Umelec síce pracoval len s niekoľkými motívami, heraldické zvieratá Veľkej Británie – lev a nosorožec – a k tomu celý rad ľalií sa však opakovali v najrozmanitejších variantoch.

Vôbec som si nevšimla, koľko času uplynulo. Práve som si v sto-
ji čítala knihu o vzostupe a páde Napoleona, keď si niekto vedľa
mňa decentne odkašľal. Dočítala som riadok do konca, potom som
zdvihla zrak a vydesene sa strhla. Nechtiac som knihu zaklapla tak
hlasno, že ten zvuk sa nepríjemne rozľahol po celej sále. Predo mnou
stál pán Reed so spýtavo vytiahnutým obočím a díval sa na mňa
spoza rámov svojich okuliarov.

„Nemáte hodinky, slečna Crumbová?“ spýtal sa ma takým po-
kojným hlasom, že mi bolo okamžite jasné, že niečo určite nie je
v poriadku.

„Nie, pán Reed,“ odvetila som zdráhavo a všimla si tvrdé črty
okolo jeho úst. Znovu mi udrelo do očí, že nemá fúzy, čo bolo na
muža v takom mladom veku nezvyčajné. Možno len neprikladá
žiadnu váhu módnym výstrelkom dnešnej doby, čím by si prinaj-
menšom v mojich očiach získal určité sympatie.

„Prešlo trištvrte hodiny odvtedy, čo som vás prepustil. A ja na-
ozaj nemám čas hľadať vás po celej budove,“ oboril sa na mňa
a miernosť z jeho hlasu zmizla rovnako rýchlo ako moja povznese-
ná nálada.

Vždy som sa vedela oháňať slovami a po odpoveď som nikdy ne-
mala ďaleko. Lenže na jeho nevlúdne slová som jednoducho neve-
dela pohotovo reagovať a nebyť pritom nezdvorilá. A to ma nad-
mieru rozčulovalo.

„Podťe so mnou!“ prísne mi kývol. Nasledovala som ho pomedzi
regály naspäť do študovne. „Každá kniha má svoje miesto,“ spustil.
Zagúľala som očami, čo však nemohol vidieť, pretože kráčal predom
mnou. „Všetky majú svoje signatúry,“ pokračoval, akoby som bola
totálna hlupaňa.

Ani som nechcela vedieť, čo za ľudí musel predtým zaúčať, keď
považoval za potrebné vysvetľovať mi takéto banality. Možno to
však robil iba preto, lebo som žena.

„Povinnosťou asistenta vedúceho knižnice je tieto veci vedieť. Táto knižnica musí byť vaším druhým domovom a svoju prácu musíte brať veľmi vážne.“ Obrátil sa tvárou ku mne a zložil si okuliare. „Pretože aj ja ju beriem veľmi vážne,“ dodal a jeho hlas bol veľavravnejší než jeho slová.

Bol to veľmi silný moment – stál tam, díval sa na mňa a snažil sa mi dať najavo, že knihy sú jeho najväčším bohatstvom a ja to mám čítať. Knižnica bola preňho naozaj nesmierne dôležitá.

„Budete musieť vybaviť všetky úlohy, ku ktorým sa sám nedostanem, a často ich bude viac, než podľa vás dokážete zvládnuť,“ líčil mi moje vyhlídky a ja som sa poslušne posúvala za ním. „Očakávam vás tu vždy ráno o pol ôsmej. Prevezmete od poslíčka čerstvé noviny a zaplatíte mu. Noviny potom ponapínate do držiakov a zavesíte tamto vpredu na stojany.“ Ukázal na vestibul, kde som videla vysoký stojan s nespočítaným množstvom novín. „Staré vydania zanesiete do archívu. Budete sa starať o vypožičané aj vrátené knihy. Vrátené exempláre musíte najprv roztriediť. Poškodené tituly budete zhromažďovať a po dosiahnutí určitého počtu ich pošlete kníhviazačovi, aby ich zreštauroval.“

Pán Reed hovoril čoraz rýchlejšie. Bolo evidentné, že za posledných pár mesiacov si týmto procesom prešiel veľa ráz. Rýchlo som vytiahla z vrečka blok, aby som si robila poznámky. Ak mu naozaj chcem dokázať, že ma podceňuje, musím teraz dávať obzvlášť dobrý pozor.

„Nové prírastky zanesiete do katalógu, pridelite im signatúru a zapíšete kľúčové slová do vyhľadávacieho stroja.“

To som si síce tiež poznačila, ale význam jeho slov som nepochopila. Čo je vyhľadávací stroj?

„Môžem sa vás na niečo spýtať?“ prerušila som ho a nedala sa vyvíesť z miery, keď sa ku mne podráždene obrátil. Pohľad mu spočinul na bloku a ceruzke v mojich rukách a mne okamžite napadlo, či bez okuliarov vôbec niečo vidí. Alebo ich potrebuje iba na čítanie?

„Vy si robíte poznámky?“ vysúkal zo seba prekvapene. Prikývla som, netušiac, či to mala byť urážka, alebo pochvala.

„Tá moja otázka...“ pripomenula som mu, keď neprestával zízat na moje ruky a čoraz zmätenejšie žmurkal. „Vyhľadávací stroj... Ako si ho mám predstaviť? Je to naozajstný stroj? Je niekde v knižnici?“ Teraz bol rad na mne, aby som ho zahrnula otázkami, a zdalo sa, že som mu tým na chvíľu vyrazila dych.

„Je to skutočný stroj, slečna Crumbová. A áno, nachádza sa v tejto budove. Aby som bol konkrétny, hneď vedľa miestnosti, kde ste si odložili kabát. Prekvapuje ma, že ste si ho nevšimli,“ opäť našiel reč a zdržanlivo si odkašľal. „No na túto tému sa porozprávame neskôr. Zatiaľ budete mať práce viac než dost.“

Jeho hlas sa nečakane vrátil k strohému tónu a krátky okamih ľudskosti medzi nami pominul, skôr než som si ho stihla začať užívať. Pán Boyle mal pravdu. Tento človek je naozaj komplikovaný.

Vyšli sme po schodoch na galériu, obišli ju dookola, zišli zase dolu a medzitým mi pán Reed v hrubých obrysoch vysvetľoval agendu knižnice, a to tak vágne, že som si polovicu musela domyslieť sama. Môj zoznam sa predlžoval, takže mi začalo byť jasné, prečo sa všetci asistenti tak rýchlo vzdali. Toto sa jednoducho nedalo zvládnuť. Nie za taký krátky čas! Budem sa musieť sakramentsky snažiť, ak mu chcem ukázať svoju hodnotu.

Po nejakom čase, ktorý mi pripadal ako niekoľko hodín, a pritom to mohla byť nanajvýš polhodinka, ma prepustil so slovami, že sa naňho mám obrátiť, ak budem mať ešte nejaké otázky, no s jasným imperatívom v očiach, aby mi ani nenapadlo využívať túto ponuku príliš často.

Nakoniec odkráčal a pod pazuchou zvieral poštu, ktorú si v zdvihol dolu pri pulte. Čo bude v budúcnosti jedna z mojich úloh. Sledovala som, ako zmizol vo svojej kancelárii bez toho, aby sa jediný raz otočil, a bezradne som zostala stáť v hale.

Mala som zariadiť gigantický počet vecí. To množstvo úloh ma tak ochromilo, že som zostala úplne paralyzovaná. Do čoho som sa to pustila? Do čoho ma to strýko vmanévroval?

Bola som si istá, že už oľutoval, že ma nechal napospas pánovi Reedovi. Jeho pohľad a strojený úsmev ho prezradili. To, čo spočiatku považoval za nevinný žart, sa vinou očividnej averzie pána Reeda značne skomplikovalo, takže mu určite došlo, čo svojej milovanej neteri vlastne urobil.

Lenže už nebolo cesty späť. Nie, pokiaľ som si chcela zachovať česť. Keby som to takto rýchlo vzdala, pán Reed by si len pošúchal ruky, zamrmlal by: *Ja som to vedel!* a na ženy by ďalej hľadel zvrchu, akoby jeho úradnícky zadok bol niečo viac.

Okrem toho tu bolo ako v siedmom nebi, všade plno kníh. Stačilo len nájsť príležitosť, aby som sa do niektorých z nich ponorila.

Nervózna zo svojej novej zodpovednosti som si hrýzla spodnú peru, na čo som si inak na verejnosti dávala pozor, a pritískala si poznámkový blok pevnejšie na prsia. Jednoducho sa do toho pustím, využijem svoju ctižiadostivosť a inteligenciu, urobím si vo svojich povinnostiach nejaký systém a všetko bude klapať. Aspoň dúfam.

Náhľivo som sa posadila k jednému zo stolov a pustila sa študovať zoznam úloh, ktoré som mala plniť. Rozvrhnúť si ich nebolo ťažké. Niektoré boli každodenné, iné sa vyskytovali len sporadicky. Vypracovala som si denný harmonogram, aby som v tom mala poriadok: dôležité úlohy som zaradila pred menej dôležité a veľké som rozdelila na viacero menších.

Keď som bola hotová, cítila som sa oveľa lepšie, mala som úvodný prehľad o svojich povinnostiach a bola som pripravená pustiť sa do nich. Zastrčila som si poznámkový blok do vrečka sukne a pobrala sa za dvoma mladými mužmi, ktorých mi pán Reed predstavil a ktorí pracovali za pultom. Volali sa Cody a Oscar. Keď som k nim prišla, skepticky si ma premerali.

„Dobrý deň, páni,“ priateľsky som ich pozdravila a plná nadšenia som sa na nich dokonca usmiala. „Pán Reed je podľa všetkého veľmi zaneprázdnený a ja sa toho potrebujem veľa naučiť, preto by som vás rada chvíľu sledovala pri práci. Bolo by to možné?“ spýtala som sa zdvorilo a hľadela do dvoch vyjavených tvári. Chvíľu som mala pocit, ako keby mi tí dvaja nerozumeli.

„Ehm, jasné, slečna. Ak chcete...“ ledabolo odvetil Oscar a neohrabane pokrčil plecami, pričom pokukoval po Codym, akoby sa chcel uistiť, že to, čo hovorí, je v poriadku.

Hoci boli obaja slušne oblečení, nemohla som sa zbaviť dojmu, že zrejme nepochádzajú z bohatých rodín, a teda sa im s veľkou pravdepodobnosťou nedostalo nejakej výraznej školskej či spoločenskej výchovy. Možno to bolo štýlom, akým Oscar rozprával, alebo skôr Codyho vyháňavým správaním, pre ktoré pôsobil ako zbitý pes. Nevedela som, ako si s tým mám poradiť, ďalej som sa teda nútila do úsmevu a presunula sa za pult, aby som sa na všetko pozrela zblízka.

Celá spodná časť bola plná zásuviek, ktoré boli abecedne označené.

Práve k nám pristúpil mladý muž v jasnomodrej, bohato vyšívanej veste a pod pazuchou niesol tri knihy. Položil ich na pult pred Codyho.

„Pán Lassiter,“ oslovil ho Oscar, zatiaľ čo Cody ustráchané sklopil zrak a otvoril zásuvku s písmenom *L*. Vytiahol podlhovastý lístok z hrubého papiera a Oscar mu nadiktoval názvy kníh, ktoré si chcel pán Lassiter požičať. Každú otvoril a z vnútornej strany zadnej obálky vybral vložený lístok. Pečiatkou na ňom vyznačil dátum, dokedy treba knihu vrátiť. Tento postup som poznala a potešilo ma, že sa táto knižnica od našej miestnej predsa len až tak nelíši.

Keď pohľad pána Lassitera spočinul na mne, jeho mierne netrpezlivý nezájum, ktorý prejavoval voči obojmu mladým mužom, sa zmenil na prekvapenie.